

JERZY CHODOROWSKI

DEFINICJE W SYSTEMACH EKONOMICZNYCH

WROCŁAW 1974

SPIS TREŚCI

	Str.
Wstęp	5
1. Niezbędność definicji w systemach ekonomicznych	5
2. Niepopularność definicji w metodologii ekonomii	9
3. Z historii problemu definicji ekonomicznych	12
4. Cel i zakres pracy	15
5. Uwagi terminologiczne	17
Rozdział I. Język i rodzaje definicji ekonomicznych	20
1. Definicja definicji	20
2. Język definicji	22
3. Rodzaje definicji	25
3. 1. Rodzaje definicji ze względu na ich strukturę	25
3. 2. Rodzaje definicji ze względu na ich przedmiot	33
3. 3. Rodzaje definicji ze względu na ich cel	35
4. Konkluzje	37
Rozdział II. Funkcje definicji w systemach ekonomicznych	39
1. Dwie główne funkcje definicji ekonomicznych	39
2. Funkcje odtwórcze: modelowanie rzeczywistości gospodarczej	43
2. 1. Formułowanie pojęć ekonomicznych pierwszego stopnia abstrakcji	43
2. 2. Formułowanie pojęć drugiego i wyższych stopni abstrakcji	49
2. 2. 1. Tworzenie pojęcia prawa ekonomicznego	50
Koncepcja fizjokratyczna (56); Ujęcie klasyków (57); Po- glądy „historyków starszych” (58); Ujęcie historyzmu no- woczesnego (59); Ujęcie austriackiej szkoły psychologicz- nej (63); Ujęcie szkoły matematycznej (65); Koncepcja neoklasyczna (67); Ujęcie marksistowskie (68).	
2. 2. 2. Tworzenie pojęcia modelu ekonomicznego	79
Różne znaczenia słowa „model” (79); Rodzaje modeli eko- nomicznych (81); Definicje modeli pełniących funkcję od- twórczą (87).	

2. 3. Formułowanie poszczególnych praw ekonomicznych	91
2. 3. 1. Formy definiendum definicji prawa ekonomicznego	92
2. 3. 2. Formy odtwarzania rzeczywistości przez definicje praw ekonomicznych	93
2. 4. Formułowanie aksjomatów ekonomicznych	109
2. 4. 1. Pojęcie aksjomatu	109
2. 4. 2. Formy definicji aksjomatów ekonomicznych	111
2. 4. 3. Treść zdefiniowanych aksjomatów ekonomicznych	114
2. 4. 4. Rola definicji w konstruowaniu aksjomatów ekono- micznych	115
3. Funkcje usługowe	118
3. 1. Charakteryzowanie systemu ekonomicznego	118
3. 1. 1. Niezbędność definicji charakteryzującej naukę eko- nomii	118
3. 1. 2. Zakresowe definicje ekonomii	120
3. 1. 3. Esencjonalne definicje ekonomii	122
3. 2. Łączenie definicji	124
3. 2. 1. Rodzaje połączeń ze względu na ich przedmiot	124
3. 2. 2. Rodzaje połączeń ze względu na ich ścisłość	128
3. 2. 3. Połączenia bezpośrednie i pośrednie	130
3. 2. 4. Definicje graniczne i granice systemu ekonomicz- nego	132
3. 3. Tworzenie pojęć i praw instrumentalnych	136
3. 4. Skracanie wyrażań	139
Rozdział III. Wymogi poprawności definicji ekonomicznych	144
1. Postulaty formalne	144
1. 1. Niesprzeczność	145
1. 2. Przekładalność	146
1. 3. Postulat dotyczący języka definicji	148
2. Postulaty merytoryczne	153
2. 1. Adekwatność	153
2. 2. Informatywność	158
2. 3. Powiązania poszczególnych definicji z definicją systemu ekonomicznego	160
2. 4. Operacyjność	164
2. 4. 1. Operacyjne definiowanie pojęć i praw odtwórczych	165
2. 4. 2. Operacyjne definiowanie pojęć praw instrumental- nych	170
2. 5. Operatywność	173
2. 5. 1. Operatywność definicji pojęć i praw odtwórczych	174
2. 5. 2. Operatywność definicji pojęć i praw instrumental- nych	174
Rozdział IV. Problem jednolitości definicji	176

1. Dążenie do ujednolicenia definicji	176
2. Źródła różnic między definicjami ekonomicznymi	177
3. Granice, w których dążenie do ujednolicenia definicji ma szan- se powodzenia	186
4. Dopuszczalność tworzenia odmiennych definicji jednego ter- minu	188
Zakończenie	192
Wykaz prac cytowanych	197
Zusammenfassung	204
Indeks nazwisk	209